

מדדי תוצאה הקשורים למתרפא עם טיפול שתלים לאחר חמש שנים

כיום ישנה התמקדות רבה באורח החיים ובתפקוד הפיזיולוגי של שתלים דנטליים, אך עדיין לא קיים כל קונצנזוס לגבי ההגדרות של ההצלחה הקלינית של שתלים. יתר על כן, הפרמטרים הקליניים מספקים רק הבנה מוגבלת בכל הנוגע לתוצאות בריאות הפה הקשורות בטיפולי שתלים. ישנם כמה חוקרים הממליצים, במסגרת המחקר על שתלים דנטליים, על שימוש במדדי תוצאות המדווחים על ידי המתרפאים (PROMs) על מנת לבסס את היתרון של טיפולי שתלים במצבים קליניים שונים. מדדי תוצאות המדווחים על ידי המתרפאים הם בעלי חשיבות בשל הדגש האישי של המתרפא. הם מאפשרים הערכה של מחלה, או מצב של הפרט, בהקשר לנסיבות האישיות והחברתיות; מספקים מידע על היבטים שונים הנוגעים לטיפול במתרפאים, כולל תפיסת בעיות והעדפות על ידי המתרפא, ומקלים על התקשורת והבקרה של שינויים או תגובות לפעולת ההתערבות. החוקרים הממליצים על שימוש במדדי תוצאות המדווחים על ידי המתרפאים, מאמינים שעל מדדים של תוצאות הטיפול לשקף את החששות של מתרפאים, שבסופו של דבר מהווים את הממד האמיתי לאפקטיביות הטיפול. לדברי מחברי המאמר, הרוב המכריע של המחקר שעסק בשביעות הרצון של מתרפאים מטיפולי שתלים, התמקד עד כה בעיקר במתרפאים מחוסרי שיניים. מספר קטן יותר של מחקרים בדקו את שביעות רצונם של מתרפאים מחוסרי שיניים באופן חלקי, שטופלו בשתלים דנטליים המחליפים שן אחת, ואף פחות מכך נבדקו תוצאות המתרכזות במתרפא המטופל בתותבות דנטליות קבועות (FDPs) על גבי שתלים אורליים. יתר על כן, רוב המאמרים הנוגעים לשביעות רצונם של המתרפאים, מדווחים על מחקרים שנערכו במדינות אירופה, עם מספר קטן בלבד של שיתופי פעולה בינלאומיים.

מטרה

המחקר הנוכחי נערך על מנת לנתח את תפיסת המתרפאים לגבי טיפולי שתלים במצב של חוסר שיניים באופן חלקי, חמש שנים לאחר קבלת שחזורים הנתמכים על ידי שתלים. מתרפאים שקיבלו שתלים דנטליים במרכז הלאומי לרפואת שיניים של סינגפור בתקופה של שלוש עד תשע שנים קודם לתחילת המחקר (ממוצע: 5.2 שנים), הוזמנו להשתתף בו. אלו שהסכימו, עברו בדיקה קלינית, ונתבקשו לענות על שאלון שכלל 13 הצהרות. מתוך 880 מתרפאים שטופלו על ידי שתלים, הסכימו להשתתף במחקר 206 מתרפאים, עם 329 שתלים. מתוך כלל השתלים, 82 אחוזים עברו שחזור עם כתרים בודדים ואילו 18 אחוזים שוחזרו עם כתרים מחוברים או תותבות קבועות. מתוך כלל השתלים, 66.6 אחוזים (219) היו שתלי

1.5-ו, Nobel Biocare של Straumann, 31.9 אחוזים (105) היו מסוג השתלים של Nobel Biocare, ו-1.5 אחוזים (חמישה) היו שתלים של חברת Biomet 3i. תוצאות התפקוד ונוחות הלעיסה הצביעו על שביעות רצון גבוהה של כלל המתרפאים. כאשר נערכה השוואה של נוחות הלעיסה מבחינת השיניים והשתלים, 51 אחוזים מהמשתתפים לא הבחינו בכל הבדל בין השניים. המתרפאים היו מרוצים במידה רבה מהפונקציה הפונטית ומהתוצאה האסתטית. רק שניים מכל שלושה מתרפאים הצליחו לנקות את השחזורים על השתלים היטב, ורוב המתרפאים דיווחו כי לא מצאו הבדל בין הזמן שלקח להם לנקות את השתלים לבין זמן ניקוי השיניים. בדרך כלל, המתרפאים לא

היו בטוחים אם הרקמות שדיממו יותר היו אלה שסביב השתלים או אלה שסביב השיניים. באשר לציפיות, רוב המתרפאים היו מרוצים מהטיפול, ורובם היו מוכנים לעבור את אותו טיפול שוב. רוב המתרפאים היו ממליצים על טיפול כזה לחברים, אם היה בו צורך. רק מעט יותר משליש מהחולים, היו בטוחים כי עלות הטיפול מוצדקת.

מסקנת מחברי המאמר היא, כי הרוב הגדול של המשתתפים במחקר היו מרוצים מהתוצאות הפונקציונליות של טיפולי השתלים. עם זאת, למתרפאים הייתה הבנה פחות מאידיאלית לגבי בריאות החניכיים סביב השיניים והשתלים. לעומת הקלינאים, המתרפאים היו פחות ביקורתיים בהערכת התוצאות האסתטיות של הטיפול.

הערתו של פרופסור דוד כוכבי, פרופסור אמריטוס והמנהל לשעבר של המחלקה לשיקום הפה בבית הספר לרפואת שיניים, אוניברסיטת תל אביב:

המרפאה שביצעה את הסקר במחקר זה הייתה שונה מהמרפאות שביצעו את הטיפולים. הסקר בוצע אחרי חמש שנים בממוצע מזמן מסירת השיחזורים. יש להניח שהמתרפאים היותר טובים והממושמצים הם אלה שהרכיבו את ה-23 אחוזים של האוכלוסייה שהסכימה להיבדק. קרוב לוודאי, כי המתרפאים שהיו פחות מרוצים, פנו עם הבעיות למרפאה, אשר ביצעה את הטיפול שלהם בשלב מוקדם יותר, ולכן, שביעות רצונם או אי שביעות רצונם לא באו לידי ביטוי בסקר. בקרב האוכלוסייה הנבדקת, שביעות הרצון מכתרים בודדים ושיקומים קבועים הנסמכים על שתלים הייתה גבוהה. בממצאים עצמם ניתן לאתר נקודות בטיפול שיש לתת להן יותר תשומת לב: האסתטיקה, הפונטיקה ויצירת תנאים לגהות אורלית טובה

Tey VHS, Phillips R, Tan K. Patient-related outcome measures with implant therapy after 5 years. Clin Oral Impl Res 28: 683-688, 2017